

Lärarhögskolan i Stockholm
Institutionen för individ, omvärld och lärande

KURSPLAN
Z2023F
Fastställd: 2007-12-04
Versionsnr: 1
Kursplanen gäller from
termin: VT08

**SOCIALA PROBLEM OCH SPECIALPEDAGOGISKA MÖJLIGHETER OCH DILEM-
MAN, GN, 15 HÖGSKOLEPOÄNG**
Social Problems and (Special)pedagogical Possibilities and Dilemmas, FC, 15 ECTS

LÄRDOK-kod: Z2023F

1 BESLUT OCH RIKTLINJER

Kursen är en fristående kurs i ämnet specialpedagogik och omfattar 15 högskolepoäng. Kursplanen har beslutats av institutionsstyrelsen vid Institutionen för individ, omvärld och lärande 2007-12-04 Kursansvarig institution är Institutionen för individ, omvärld och lärande

2 FÖRKUNSKAPSKRAV

Grundläggande behörighet för högskolestudier och grundkurs i specialpedagogik. Som motsvarande bedöms specialpedagogisk inriktning i lärarprogrammet eller fristående grundkurs i specialpedagogik. Personer med speciallärar- eller specialpedagogexamen bedöms ha motsvarande kunskaper .

3 ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

4 KURSENS MÅL (Förväntade studieresultat)

Efter genomgången kurs förväntas studenterna ha förmåga att:

- i olika perspektiv kritiskt analysera, jämföra och diskutera ungdomars, barns och vuxengrupper skilda sociala och kulturella situationer i utbildning och samhälle.
- i samarbetsbaserade fältarbeten och gruppdiskussioner analysera och föreslå om/hur verksamhetsförhållanden och dess pedagogiska sammanhang kan utvecklas - som motverkar och förebygger utslagning av barn och ungdom.

5 KURSENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Moment 1

Diagnos av samhälle och skola, 7,5 högskolepoäng

A diagnosis of society and school, 7,5 ECTS

- Avvikelse och segregation i utbildning. "Delaktighet" i vad?
- Fokus på individuella brister och/eller olikheter samt social rättvisa?
- Främlingskap, individualism och utslagningsproblem i skola och samhälle.
- Utslagning/kulturellt kapital. Specialpedagogiska möjligheter och omöjligheter?
- Gemenskap och solidaritet som pedagogisk svårighet och möjlighet.

Moment 2

(Special)pedagogik och social rättvisa 7,5 högskolepoäng

(varav 3 hp VFU)

(Special)pedagogy and social justice 7,5 ECTS

- Utbildning och maktfrågor.
- Kan en socialt- och rättviseriktad specialpedagogik stödja marginaliserade grupper?
- Skolsocialt arbete mot utslagning. Några konkreta exempel i fältarbeten.
- Några praktiska pedagogiska samarbetsövningar: exempelvis vid mobbning, föräldrakontakter och drogförebyggande arbete.
- Solidaritet och kommunikativa överläggningar i skolan som pedagogisk möjlighet?

6 KURSENS HUVUDSAKLIGA UPPLÄGGNING

Kursen genomförs med föreläsningar, gruppövningar, IKT-användning, fältstudier, och integrerad praktik i form av fältarbete. I den verksamhetsförlagda delen ska studenterna undersöka någon/några av de sociala problem och möjligheter som kursen teoretiskt och praktiskt behandlat. Fältarbetet redovisas integrerat i kursens examinationsuppgift.

I behandlingen av kursens litteratur och diskussionsämnen ska demokrati, klass, etnicitets- och miljöperspektiv uppmärksammas. Exempelvis ska sådana aspekter behandlas i kursens examinationsuppgift.

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka innehåll och arbetssätt. Lärare och deltagare skall i samråd konkretisera kursens syften och mål under kursens genomförande.

Kursen utvärderas elektroniskt.

Vid frånvaro bestäms eventuella ersättningsuppgifter i samråd med kursansvarig.

7 FORMER FÖR ATT BEDÖMA STUDENTERS PRESTATIONER

Kursen examineras i form av två moment:

Moment 1 examineras genom seminarier och gruppdiskussioner som graderas U/G. De studerande ska kunna visa prov på förmåga att diagnostisera faktorer som kan medverka till utslagning och orättvisa skol- och samhällsförhållanden.

Moment 2 examineras genom en skriftlig examinationsuppgift som redovisas vid ett gemensamt presentationstillfälle. Den skriftliga examinationsuppgiften innehåller en gruppuppgift samt en individuell reflektion till densamma. Fältarbetet redovisas integrerat i examinationsuppgiften som graderas U/G/VG. De studerande ska kunna visa prov på förmåga att kritiskt analysera och föreslå åtgärder med avsikt att motverka social utslagning. En viktig värderingsgrund är här vilken omfattning den studerande visar prov på ett kritiskt och granskande förhållningssätt.

8 BETYGSGRADER OCH ANTALET PROVTILLFÄLLEN

Som betyg på kursen används något av uttrycken Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på båda momenten. För att erhålla betyget Väl Godkänd på hel kurs krävs godkänt resultat på moment 1 och väl godkänt resultat på moment 2.

Studenter som har erhållit minst betyget Godkänd på kursen ska på begäran erhålla kursbevis.

9 KURSLITTERATUR OCH ÖVRIGA LÄROMEDEL

Obligatorisk litteratur

Adler, B. & Holmgren, H. 2000: Neuropedagogik- om komplicerat lärande. Lund: Studentlitteratur (166 s)

Andersson, L-G mfl 1999: Skolan och de kulturella förändringarna. Lund: Studentlitteratur (180 s)

Atterström, H. & Persson, S. 2000: Brister eller olikheter? Specialpedagogik på alternativa grundvalar. Lund: Studentlitteratur (56 s)

Helldin, R. 1998: Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten. Stockholm: HLS Förlag (229 s)

Kimber, B. 2004: Att främja barns utveckling. Solna: Ekelunds förlag (200 s)

Liedman, S-E. 2000: Att se sig själv i andra. Om solidaritet. Stockholm: Albert Bonniers Förlag (124 s)

Persson, S. 1998: Förskolan i ett samhällsperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (200 s)

Rönnerman, K. 1995: Kvalitetssäkra förskolan. Lund: Studentlitteratur. (140 s)

Sivertun, U. 2002: Utslagning eller demokratiskt samarbete i gymnasieskolan. Stockholm: Individ, omvärld och lärande/Forskning nr 13. (175 s)

Sivertun, U. & Helldin, R. 2006: Utvärdering av Trestadsprojektet. Droppreventivt arbete i fem Stockholmsskolor.

Stockholm: Individ, omvärld och lärande/Forskning nr 33. (125 s)

Utöver dessa texter kan artiklar förekomma.

Valbar litteratur:

Bergem, T. 2000: Läraren i etikens motljus.

Haug, P. 1998: Pedagogiskt dilemma: Specialpedagogik. Stockholm: Liber (78 s)

Helldin, R. 2002: Specialpedagogik och sociala problem i gymnasieskolan Lund: Studentlitteratur . (128 s)

Måhlberg, K. & Sjöblom, M. 2003: Lösningssinriktad pedagogik. Smedjebacken: Mareld (100 s)

Raundalen, M. & Lorentzen, G. 1996: Barn och rasism. Lund: Studentlitteratur. (134 s)

Sivertun, U. 2006: (Special)pedagogik och social utslagning. Stockholm: HLS förlag, Studies in Educational Sciences 1992.

Westerberg, B. 1996: Om kulturmöten i skolan. Det är vi som är negern. Stockholm: SNS - Studieförbundet Näringsliv och Samhälle. Delar av ca (100 s)

Valbar litteratur väljs i samråd med kursansvarig lärare.